

NEW YORK TIMES BESTSELERIS

B. B. ALSTON

AMARI

IR NAKTIES
BROLIAI

baltos lankos

B. B. Alston

Amari
ir Nakties
Broliai

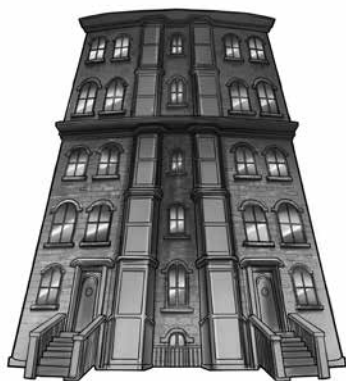
romanas

Iš anglų kalbos vertė Šarūnas Šavėla

Iliustravo Godwin Akpan

baltos lankos

1

Sėdžiu direktoriaus kabinete. Ir vėl. Koridoriuje, kitapus stiklinių durų, Emilės Grant mama skaito moralą direktoriui Meritui. Iš tokio mosavimo rankomis pamanytum, kad nutiko daug daugiau nei menkas Panelytės Princesytės stumtelėjimas. Juk tai Emilė prie manęs kabinėjosi, ne atvirkščiai. Ne aš kalta, kad ji prarado pusiausvyrą ir visų akyse šleptelėjo užpakaliu ant žemės.

Apsupta būrio pakalikių Emilė stovi savo mamai už nugaros. Prisidengdamos burną, mergaitės šnabždasi ir nužiūrinėja mane pro duris. Lyg tik ir lauktų, kada galės pričiupti, kai būsiu viena. Atsilošiu kėdėje, kad jos negalėtų manęs matyti. *Šįkart tai jau prisidirbai, Amari...*

Žvilgteliu į tamsesnio gymio berniuko nuotrauką, kabančią kitapus direktoriaus Merito stalo, ir kiek suraukiu kaktą. Ten Kvintonas, jis išdėdžiai laiko iškėlęs trofėjų, laimėtą valstybiniame matematikos turnyre. Nors nematyti, mudvi su mama jį palaikome už kadro.

Nebėra ko šitaip palaikyti.

Prasiveria durys ir įžingsniuoja ponია Grant, jai iš paskos ir Emilė. Nė vienas jų nežiūri į akis, įsitaiso ant toliausiai nuo manęs stovinčių kėdžių. Atrodo, kad jų neapykanta užpildo visą kabinetą. Sėdžiu susiraukusi ir sukryžjavusi rankas – jausmas abipusis.

Vilkėdama mėlynais ligoninės drabužiais įeina mama – per mane ją ir vėl iškvietė iš darbo. Sėdžiu kėdėje ir galvoju, kaip geriau viską paaiškinus. Tačiau ji taip į mane dėbteli, kad visi pasiteisinimai įstringa gerklėje.

Direktorius Meritas atsisėda paskutinis ir pavargusiomis akimis ima mus nužiūrinėti.

– Suprantu, kad mergaitės jau kurį laiką nesutaria... Tačiau šiandien paskutinė mokslo metų diena, tad...

– Noriu, kad tučtuojau būtų sustabdytas šios mergaitės finansavimas! – prasprogsta ponია Grant. – Nemokėsiu už tai, kad mano dukrą puldinėtų koridoriuose!

– Puldinėtų? – bandau atsikirsti, tačiau mama kilsteli ranką ir mane sustabdo.

– Amari puikiai supranta, kad nevalia kibti kitiems į atlapus, – sako ji. – Tačiau tai tęsiasi jau ilgą laiką. Šios mergaitės kibo prie mano dukters nuo pat pirmos dienos šioje mokykloje. Žinutės, kurias jos rašinėjo socialiniuose tinkluose, buvo tokios šlykščios, kad svarstėme, gal ištrinti jos paskyras.

– Ir mes iškart, vos tik sužinoję, ėmėmės veiksmų, – įsiterpia direktorius Meritas. – Visos mergaitės gavo rašytinius įspėjimus.

– O kaip visi tie dalykai, kuriuos jos man sako į akis? – Palinkstu į priekį, jaučiu, kaip ima degti skruostai. – Jos vadina mane išmaldos ir nemo-kamų pietų mergše, nuolat prikiša, kad man čia ne vieta.

– Nes taip ir yra! – šūkteli Emilė.

– Šiš! – nukerta Ponia Grant.

Emilė ima vartyti akis.

Ponia Grant atsistoja ir pažvelgia į mano mamą.

– Pasikalbėsiu su savo dukra apie jos elgesį, tačiau tai jūsų dukra kibo į atlapus, galėčiau pareikšti ieškinį. Džiaukitės, kad imuosi tik tokių veiksmų.

Mama pasišiausia, tačiau laiko liežuvį už dantų. Galbūt todėl, kad Emilės mama teisi dėl ieškinio... Juk matė kone visa mokykla.

– Stokis, – paragina dukterį ponias Grant ir jiedvi pasisuka į duris. Ponia Grant dirsteli atgal. – Praneškite man iškart, kai jos finansavimas bus sustabdytas. Antraip per kitą susirinkimą tėvų bendruomenė jums turės nemažai ką pasakyti.

Trinkteli durys.

Taip pikta, kad vos nusėdžiu vietoje. Visa tai taip neteisinga... Tokie žmonės kaip Emilė ar jos mama niekada nesupras, ką reiškia neturėti pinigų. Jie gali daryti, ką panorėję, ir nieko nebus. O mes, visi kiti, turime apgalvoti kiekvieną savo žingsnį.

– Ar tikrai sustabdysite Amari finansavimą? – silpnu balsu klausia mama.

Direktorius Meritas nudelbia akis.

– Kai kalbame apie fizinius veiksmus, mūsų mokykloje išimčių būti negali. Taisyklėse netgi numatyta, kad ją reikėtų šalinti. Sustabdyti finansavimą – mažiausia bausmė, kurią galiu pasiūlyti.

– Aišku... – susmukdama kėdėje nutęsia mama.

Mano pyktis persimaino į gėdą. Mama jau ir taip liūdi dėl Kvintono. Nenorėjau pridaryti dar daugiau rūpesčių. Ir viskas vien dėl to, kad nesu-sitvarkau su keliom besityčiojančiom mergšėm.

– Suprantu, kad tau buvo sunku... – į mane kreipiasi direktorius Meritas. – Ypač, kai dinggo Kvintonas. Buvo geras vaikas, jo laukė šviesi ateitis. Amari, nereikia aukštosios matematikos, kad suprastum, jog būtent nuo to įvykio prasi-dėjo bėdos su tavo elgesiu. Jei tik nori, galėčiau pasirūpinti, kad su tavimi pasikalbėtų mokyklos specialistas. Be jokio užmokesčio...

– *Nereikia* man jokių specialistų... – pertraukiu aš.

Direktorius Meritas suraukia kaktą.

– Tau derėtų su kuo nors pasikalbėti apie savo pyktį.

– Ar žinote, kodėl pastūmiau Emilę? Nes ji smaginosi laidydama juokelius apie mano mirusį brolių. O jis net nėra miręs. Nesvarbu, ką visi sako. Jis kažkur yra. Aš jį surasiu. Ir visiems jums parodysiu!

Visa drebu, per veidą upeliais srūva ašaros. Direktorius Meritas nieko neatsako. Mama lėtai atsistoja ir stipriai mane apkabina.

– Eik į mašiną, mieloji, aš čia užbaigsiu.

Važiuojame namo tyloje. Nors nuo tada, kai dingo Kvintonas, jau praėjo kone šeši mėnesiai, atrodo, kad laiko praėjo kur kas mažiau. Regis, vos prieš keletą dienų jis skambino mamai ir sakėsi grįšiąs per Kalėdas. Tai buvo didelis įvykis, mat nuo tada, kai baigė mokyklą ir pradėjo dirbti kažkokį rimtą darbą, jo niekad nebūdavo namuose. Tokį darbą, apie kurį niekam negalėdavo pasakoti.

Vis sakydavau, kad Kvintonas koks nors itin slaptas šnipas, panašus į Džeimsą Bondą. Jis tik šypteldavo ir atsakydavo: „Netiesa, bet nėra ir visiškas melas.“

Kai bandydavau išpešti ką nors daugiau, jis tik nusijuokdavo ir žadėdavo papasakoti, kai paauksiu.

Suprantat, Kvintonas buvo be galo protingas. Jis su pagyrimu baigė Džefersono akademiją ir gavo visiško finansavimo pasiūlymus iš dviejų prestižinių universitetų. Abiejų atsisakė, kad galėtų dirbti tame darbe. Nuo tada, kai jis dingo, buvau įsitikinusi, kad tas slaptas darbas tikrai su tuo kažkaip susijęs. Ar bent kad kas nors iš jo bendradarbių žino, kas nutiko. Tačiau kai papasakojome apie šį darbą detektyvams, jie žvelgė į mudvi su mama it į kuoktelėjusias.

Jiems pakako įžūlumo pareikšti, kad Kvintonas buvo bedarbis. Kad nebuvo jokių įrašų apie

jo mokamus mokesčius ar kad jis kada nors apskritai būtų turėjęs darbą. Tačiau tai tikra nesąmonė – jis apie tai niekad nemeluotų. Kai mama paaiškino, kad jis siūsdavo namo pinigų, norėdamas prisidėti prie mokesčių, detektyvai ėmė aiškinti, esą Kvintonas galėjo būti išitraukęs į kokią nors purviną veiklą. Ką nors nelegalaus. Žmonės visada taip apie tave galvoja, jei esi kilęs iš neturtingų Rouzvudo apylinkių.

Važiuojant per traukinio bėgius, automobilis girgžteli – iš to suprantu, kad įvažiuome į savo rajoną. Nemeluosiu, grįžus iš kito miesto galo, skirtumas tikrai matyti. Tartum aplink Džefersono akademiją ir visus tuos didelius, spalvotus namus pasaulis kur kas šviesesnis. O čia viskas atrodo gana pilka. Pravažiuojame alkoholio parduotuves, lombardus, matau, kaip į gatvės ženklus pasirėmusi vaikinų kompanija piktai visus nužiūrinėja, it būtų viso pasaulio valdovai. Štai ir Džeidenas – berniukas, su kuriuo susipažinau pradinėje mokykloje. Jis stoviniuoja su grupele vyresnių vaikinų, ant kaklo kabo stambi auksinė grandinė. Jis atpažįsta mašiną ir mums pravažiuojant šypteli.

Ir aš bandau jam šyptelėti, tik nesu tikra, ar pavyksta įtikinamai. Nuo tada, kai dingo Kvintonas, su juo nesikalbėjome. Nuo tada jis pradėjo

bendrauti su tais vaikiniais, nors broliui buvo prižadėjęs laikytis nuo jų atokiau.

Privažiuojame savo daugiabutį. Mama užsiedingia veidą rankomis ir pravirksta.

– Ar tau... Ar viskas gerai? – pasiteirauju.

– Mieloji, tikriausiai tave nuvyliau. Dirbu po dvylika valandų penkias dienas per savaitę. Tau reikia ko nors, su kuo galėtum pasikalbėti...

– Man viskas gerai. Suprantu, jog tiek dirbi todėl, kad reikia.

Mama ima linguoti galva.

– Nenoriu, kad tau reikėtų tiek vargti, kiek man. Tas finansavimas Džefersono akademijoje suteiktų tau galimybę patekti į gerą koledžą, tai tavo bilietas į gerą gyvenimą. Dievaži, pati neišgalėsiu išleisti tavęs į tokią mokyklą. Nežinau, ką dabar daryti...

– Atsiprašau, bet aš ten niekada nesijaučiau pritampanti.

Sukryžiuoju rankas ir nosisuku į langą. Juk vien todėl, kad broliui viskas lengvai sekėsi, nereikia, jog seksis ir man.

– Aš ne Kvintonas! – sušunku.

– Aš ir neprašau būti kaip tavo brolis, – atsako mama. – Tiesiog prašau *pasistengti*. Ta mokykla buvo galimybė pamatyti, koks didžiulis ir platus yra pasaulis už šio rajono ribų. Praplėsti

akiratį. – Mama atsidūsta. – Žinau, kad neteisina, tačiau tiesa tokia: jei esi neturtinga juodaodė mergaitė iš šito rajono, kai kurie apie tave bus susidarę nuomonę iš anksto. Manysis žiną, kas tu per žmogus. Negali jiems suteikti pagrindo panašioms įsitikinimams patvirtinti.

Aš nieko neatsakau. Ji elgiasi taip, lyg nebūtų prieš tai šito sakiusi kokį milijoną kartų.

– Jei mokykloje nieko neprisidirbi, tai valandų valandas sėdi prie kompiuterio. Amari, taip nesveika.

Šiaip jau aš žinau, kad mama teisi. Bet nėra lengva mokykloje susikaupti, kai vaikai aplinkui šnabždasi apie tave. Be to, keldama Kvintono nuotraukas į daugybę interneto svetainių, jaučiuosi prisidedanti prie jo paieškos. Žinau, kad tikimybė nedidelė, tačiau tai vis tiek teikia man vilties.

Mama tęsia toliau:

– Kai grįši namo, noriu, kad savo nešiojamąjį kompiuterį pakištum po mano kambario durimis ir ten paliktum.

– Bet, mama...

Ji mosteli ranka.

– Nieko nenoriu girdėti. Kol nepradėsi rimčiau galvoti apie savo ateitį, kompiuteris liks pas mane. Daugiau apie tai pasikalbėsime rytoj. Dabar turiu grįžti į ligoninę.

Išlipusi trinkteliu automobilio durelėmis. Nė neatsigręždama žingsniuoju į mūsų daugiabutį. Ką dabar reikės daryti?

Įėjusi pro duris parvirstu ant sofos ir įsikniaubiu į pagalves. Blogiausia diena gyvenime...

Dejuodama šiaip ne taip atsisėdu ir iš krepšio išsitraukiu savo seną, apdaužytą kompiuterį. Kažkada, kai tarptautinėje mokslo mugėje užėmė antrą vietą, jį laimėjo Kvintonas. Atidavė man, nes kitąmet laimėjo dar geresnį.

Net nebestebina, kad atidariusi matau tik juodą ekraną. Keletą kartų kompiuterį atidarau ir vėl uždarau. Vis tiek neveikia.

Matau, kad šiandien ožiuojasi, tad padedu jį į šalį ir nueinu į virtuvę susirasti ko nors užkąsti.

Tačiau net ir apraminus gurgiantį pilvą kompiuteris vis dar neveikia. Užsimerkiu ir atsiremiu į jį kakta.

– Mama sako, kad turiu tave atiduoti, ir neaišku, kada grąžins. *Prašau, suveik!*

Šįkart jis įsijungia. *Ačiū Dievui...*

Atviras kaimynų internetas be galo lėtas, tačiau plakatą apie dingusį Kvintoną vis tiek pavyksta įkelti bent į tuziną svetainių.

Šiaip jau dabar patikrinčiau jo elektroninio pašto dėžutę (slaptažodį jau seniai išsiaiškinau: *Nepaprastoji-Amari*. Tai jau senų senovėje susigalvotas manasis superherojės vardas). Tačiau smalsumas nugali, žvilgteliu į Emilės Grant instagramo paskyrą. Noriu pažiūrėti, ar ji parašė ką nors apie šiandieną. Ir ką gi randu? Ogi savo nuotrauką su užrašu:

Vasaros atostogos! Ir žinote ką?
Pagaliau iš Džefersono išmetėme šiukšles.
Pašalinta!

Įrašas susilaukia daugybės mokinių komentarų. Užtenka perskaityti vos keletą jų ir vėl užveriu kompiuterį. „Niekad jos čia ir nelaukėme...“, „Girdėjau, kad ji vogdavo iš spintelių“, „Užteko, kad numirtų tas jos kvailas brolis“...

Manęs nepašalino ir mano brolis nemirė...
Vėl atsidarau kompiuterį – ketinu atrašyti ir užčiaupti juos visus. Bet ekrano viršuje šmėstelėjęs pranešimas priverčia mane sustingti. Tai naujas laiškas Kvintonui.

1 naujas laiškas: Slaptų pristatymų tarnyba

Gal ir neskamba labai rimtai, bet Kvintonas niekada negaudavo jokių elektroninių laiškų.

Niekada. Tikrindavau nuo tada, kai išsiaiškinau jo slaptažodį.

Atidarau laišką:

Pristatyta.

Kaip ir planuota, kai Amari Pitera pasirašys, sulauksite dar vieno laiško.

Ačiū, kad naudojate Slaptų pristatymų tarnybos paslaugomis.

Nesvarbu, žino jie ar ne, tai, ką siunčiat, mes pristatom visada!

Šis laiškas susinaikins po 3... 2... 1...

Laiškas pranyksta.

Aš pašoku iš netikėtumo. Ar tikrai laiškas ką tik...

Ir ką aš turiu pasirašyti?

Išgirstu beldžiant į laukujes duris.

– Siunta!